

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U001333

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-04-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ № 617с від 07.07.2025 р.

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Осипенко Віра Юріївна

2. Vira Y. Osypenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4483-136X

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 035

Назва наукової спеціальності: Філологія

Галузь / галузі знань: гуманітарні науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Філологія

Дата захисту: 18-06-2025

Спеціальність за освітою: Філологія. Мова і література

Місце роботи здобувача: Горлівський інститут іноземних мов Державного вищого навчального закладу "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177129

Місцезнаходження: вул. Василя Першина, буд. 24, Бахмут, Бахмутський р-н., 84511, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 8602

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 16.21.21.13, 16.21.27, 16.21.33

Тема дисертації:

1. Основні характеристики поняття «дискурс» у мовознавстві кінця XX – початку XXI ст.
2. The Main Characteristics of the Notion of “Discourse” in Linguistics of the Late 20th - Early 21st Centuries

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню основних характеристик дискурсу в мовознавстві кінця XX – початку XXI ст. в лінгвістично-історіографічному аспекті. Актуальність теми пов'язана з тим, що основні характеристики дискурсу в лінгвістиці не є достатньо висвітленими та містять немало дискусійних питань. У цьому разі потрібно враховувати, що визначення основних характеристик дискурсу в мовознавстві має велике теоретичне та прикладне значення. Мета розвідки є розкриття й аналіз поглядів лінгвістів на основні характеристики дискурсу в мовознавстві кінця XX – початку XXI ст. Джерельною базою дослідження є сукупність наукових праць, у яких аналізують дискурс, зокрема основні роботи вчених, які істотно вплинули на розвиток теорії дискурсу. Наукову новизну дисертаційної роботи визначає те, що в ній уперше докладно представлені основні характеристики дискурсу в мовознавстві кінця XX – початку XXI ст. в лінгвістично-історіографічному аспекті. Теоретичне значення дисертації пов'язане з розробленням методики

дослідження основних характеристик дискурсу в мовознавстві кінця XX – початку XXI ст. Оперування значним за обсягом фактичним матеріалом зумовлює необхідність створити методiku його систематизації через поєднання хронологічного та концептуального підходів. Ту чи ту концепцію ми плануємо розглядати з погляду того, що нового внесли лінгвісти в науку порівняно зі своїми попередниками та яке значення мали їхні праці для розв'язання актуальних проблем дискурсу в мовознавстві. Практичне значення роботи полягає в тому, що матеріали дисертації сприятимуть вирішенню методологічних проблем дослідження дискурсу в мовознавстві кінця XX – початку XXI ст., також вдосконаленню курсів лінгвістичних дисциплін у закладах вищої освіти України. Результати здійсненого дослідження можуть бути застосовані у викладанні курсів історії лінгвістичних учень, вступу до мовознавства та загального мовознавства на філологічних факультетах, а також у культурно-просвітній роботі.

2. The relevance of the study is determined by the insufficient coverage of the main characteristics of discourse in linguistics, as well as the existence of numerous debatable aspects that require further analysis. At the same time, identifying the key features of the notion under study holds significant theoretical and practical value, contributing both to the deepening of scholarly understanding of this linguistic category and to the improvement of practical approaches to its examination. The aim of this study is to explore and analyze linguists' views on the key characteristics of discourse in the linguistic scholarship of the late XXth and early XXIst centuries. The source base of the research consists of a collection of scientific works that analyze discourse, specifically the major works of scholars who have significantly influenced the development of discourse theory. The scientific novelty of the dissertation is determined by the fact that it provides a detailed presentation of the main characteristics of discourse in linguistics at the end of the XXth and the beginning of the XXIst centuries from a linguo-historiographical perspective. The theoretical significance of the work lies in the development of a methodology for analyzing the key characteristics of discourse in linguistics of the late XXth and early XXIst centuries. The use of a substantial body of empirical material necessitates the creation of a systematization method that combines both chronological and conceptual approaches. Each concept is examined in terms of the innovations introduced by linguists compared to their predecessors, as well as the relevance of their contributions to solving current issues of discourse in linguistic studies. The practical significance of the work lies in the fact that the materials of the dissertation will contribute to resolving methodological issues related to the study of discourse in linguistics at the turn of the XXth and XXIst centuries, as well as improving the courses of linguistic disciplines in higher education institutions of Ukraine. The results of this research can be applied in teaching courses on the history of linguistic thought, introduction to linguistics, and general linguistics at philological faculties, as well as in cultural and educational activities.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Осипенко В.Ю. Лінгвоісторіографічний аспект дослідження дискурсу в сучасному мовознавстві. Закарпатські філологічні студії. 2022. Вип.21. Т.1. С. 212–216. URL: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.21.1.39>
- 2. Осипенко В. Ю. Поняття дискурсу як комунікативного інтерактивного явища (на основі досліджень другої половини XX ст.). Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Журналістика. 2022. Вип. 5. Т. 33 (72). С. 300–305. URL: <https://doi.org/10.32782/2710-4656/2022.5.1/50>

- 3. Осипенко В. Ю. Дискурс і лінгвістика тексту в мовознавстві другої половини ХХ ст. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Філологія. 2023. №59. Т.3. С.4–7. URL: <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2023.59.3.1>
- 4. Осипенко В. Ю. Основні напрями дослідження дискурсу в мовознавстві кінця ХХ – початку ХІ ст. Нова філологія. Збірник наукових праць. 2023. № 90. С.69–74. URL: <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2023-90-10>
- 5. Осипенко В. Ю. Розуміння поняття дискурсу: від теорії до практики в сучасному лінгвістичному дослідженні Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. 2023. № 70. Т.2. С.183–187. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/70-2-25>
- 6. Осипенко В. Ю. Дискурс і текст: з історії дослідження. Методологія та історіографія мовознавства: збірник тез ІХ науково-практичної Інтернет-конференції (Слов'янськ – Дніпро, 19–20 жовтня 2022 року). Слов'янськ – Дніпро: ДДПУ, 2022. С. 65–69.
- 7. Осипенко В. Ю. До питання про типологію і структуру дискурсу (лінгвоісторіографічний аспект). Eurasian scientific discussion: матеріали ХІІ Міжнародної науково-практичної конференції (Барселона 18–20 грудня 2022 р.). Барселона, Іспанія, 2022. Р. 391–395.
- 8. Осипенко В. Ю. Місце дискурсу в сучасному мовознавстві. Методологія та історіографія мовознавства: збірник тез Х науково-практичної Інтернет-конференції (Слов'янськ – Дніпро, 18–19 жовтня 2023 року). Слов'янськ – Дніпро: ДДПУ, 2023. С.146– 148.
- 9. Осипенко В. Ю. Дискурс, мова та мовленнєва діяльність. Література, психологія, педагогіка у ракурсах взаємодії: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 9 листопада 2023 р.). Дніпро: ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», 2023. С. 172–174.
- 10. Осипенко В. Ю. Історичний ракурс дослідження дискурсу в західноєвропейській лінгвістиці другої половини ХХ ст. Український світ у наукових парадигмах: збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Вип. 11. Харків: ХНПУ; ХІФТ, 2024. С.187–189.
- 11. Осипенко В. Ю. До питання про систему поглядів на поняття «дискурс» в історичній перспективі та новітніх наукових парадигмах. Сучасні лінгвістичні парадигми: матеріали міжнародної наукової конференції (м. Дніпро, 19 квітня 2024 р.) / відп. ред. Л. В. Суховерхва. Дніпро, 2024. Вип. 7. С. 98–102.
- 12. Осипенко В. Ю. The Concept of Heterogeneity: Expanding the Scope of Discourse Analysis. Східнослов'янська філологія: від Нестора до сьогодні: VIII матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Дніпро, 21 листопада 2024 р.). Дніпро: ГІМ ДВНЗ «ДДПУ», 2024. С. 98–101.
- 13. Осипенко В. Ю. The Role of Semantics in Shaping Discourse Theory. Вісник студентського наукового товариства Горлівського інституту іноземних мов: матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. конф. молодих учених «Мовна комунікація і сучасні технології у форматі різнорівневих систем» Вип. 13. Дніпро: Вид-во ГІМ ДВНЗ ДДПУ, 2024. С. 153–155.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0122U001282

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дьячок Наталя Василівна

2. Diachok Natalia V.

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58041856000>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ігнат'єва Світлана Євгенівна

2. Svitlana Y. Ignatieva

Кваліфікація: к.філол.н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2217-4610

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний технічний університет "Дніпровська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02070743

Місцезнаходження: проспект Дмитра Яворницького, буд. 19, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Семенюк Олег Анатолійович

2. Oleg A. Semenyuk

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1496-464X

Додаткова інформація:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=XLvzriMAAAAJ&cstart=0&pagesize=400>

Повне найменування юридичної особи: Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Код за ЄДРПОУ: 02136554

Місцезнаходження: вул. Бульварно-Кудрявська, 18/2, Київ, 04053, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент освіти і науки, молоді та спорту виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Гурко Олена Василівна

2. Olena V. Hurko

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2839-2400

Додаткова інформація: ;<https://publons.com/researcher/4516767/olena-hurko/>;<https://orcid.org/0000-0002-2839-2400>;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57219316365>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Голюкова Наталія Сергіївна

2. Nataliia S. Holikova

Кваліфікація: д.філол.н., доц., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4157-1275

Додаткова інформація:

;<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=58033670800>;<https://www.webofscience.com/wos/author/record/T-6753-2017>

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Код за ЄДРПОУ: 02066747

Місцезнаходження: проспект Науки, буд. 72, Дніпро, Дніпровський р-н., 49045, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Попова Ірина Степанівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Попова Ірина Степанівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Ходанен Тетяна Володимирівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна